

REKENINGKUNDE: VRAESTEL I

EKSAMENNOMMER

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tyd: 2 uur

200 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 11 bladsye en 'n Inligtingsboekie van 10 (i – x) bladsye met 'n Verhoudingsblad op bladsy i. Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
2. Lees die vrae noukeurig deur.
3. Beantwoord die vrae in die ruimte wat voorsien word.
4. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
5. Jy mag **nie** groen of rooi ink gebruik nie. **Jy mag 'n potlood gebruik, maar gebruik asseblief 'n sagte, donker potlood.**
6. Alle berekeninge moet tot twee desimale plekke afgerond word.
7. Die puntetoekenning en die toepaslike tyd wat vir elke vraag geneem moet word, is soos volg:

	Moontlike punte	Werklike punte	Nasiener se handtekening	Moderator se handtekening
Vraag 1: Vervaardiging (25 minute)	45			
Vraag 2: Maatskappy finansiële state (48 minute)	80			
Vraag 3: Kontantvloei-state (30 minute)	50			
Vraag 4: BTW en Kontantbegrotings (17 minute)	25			
TOTAAL	200			Kontroleerder

VRAAG 1 VERVAARDIGING**(45 punte; 25 minute)****Verwys na die inligting aangaande Crossfit Vervaardigers.****Verwys na Inligting vir Deel A om die volgende te beantwoord:**

- 1.1 Voltooi die produksiekostestaat vir die jaar eindigende 31 Januarie 2016 tesame met geselekteerde aantekeninge. Toon alle berekeninge tussen hakies sodat punte gedeeltelik toegeken kan word.

Crossfit Vervaardigers
Produksiekostestaat vir die jaar eindigende 31 Januarie 2016

	R
Primêre/Direkte koste	
Grondstofkoste	
Direkte arbeidskoste	
Fabrieksbo-koste	
Totale koste van vervaardigde goedere	
Goedere-in-bewerking	2 125 000
Goedere-in-bewerking	
Produksiekoste van klaarprodukte (

(11)

Crossfit Vervaardigers
Aantekeninge by die produksiekostestaat vir die jaar eindigende 31 Januarie 2016

Aantekening 1	Grondstofkoste
Beginvoorraad grondstowwe	3 125 000
Eindvoorraad grondstowwe	(175 000)

(6)

Aantekening 2 Direkte arbeidskoste

(8)

Aantekening 3 Fabrieksboekoste

(12)

Verwys na Inligting vir Deel B om die volgende te beantwoord:

1.2 Bereken die getal eenhede wat nodig is sodat Crossfit Vervaardigers gelykbreek.

[illegible]

(5)

1.3 Die eienaar is bekommerd oor die winsgewendheid van die onderneming. Met verwysing na die gelykbreekberekening hierbo en ander tersaaklike syfers, dink jy die eienaar se kommer is geregverdig?

(3)

VRAAG 2 MAATSKAPPY FINANSIËLE STATE (80 punte; 48 minute)

Verwys na DEEL A wat inligting aangaande Steinric Beperk bevat. (9 punte)

Gebruik die inligting wat in Deel A gegee word om die volgende meerkeusevrae te beantwoord. Omkring die letter wat met jou antwoord ooreenstem.

- 2.1 Die geweegde gemiddelde aandele-uitgifteprys van die aandele wat deur die maatskappy teruggekoop is, is ... (afgerond tot die naaste sent).

A 276 sent
B 252 sent
C 244 sent
D 220 sent

(2)
- 2.2 Die hoeveelheid aandele uitgereik vir die jaar geëindig 29 Februarie 2016 is:

A 8 000 000 aandele
B 6 050 000 aandele
C 6 525 000 aandele
D 7 900 000 aandele

(2)
- 2.3 Die bedrag vir gewone aandelekapitaal in die Balansstaat soos op 29 Februarie 2016 sal ... wees.

A R19 250 000
B R8 800 000
C R10 726 000
D R19 282 000

(2)
- 2.4 Kies die mees korrekte stelling wanneer aandele deur 'n maatskappy gekoop word teen 'n prys wat hoër as die geweegde gemiddelde prys is:

A Die volle bedrag van die terugkoop van aandele word op die aandelekapitaalrekening gedebiteer.
B Die verskil tussen die geweegde gemiddelde prys van die aandele en die bedrag wat betaal word, word op die teruggehoueverdienste-rekening gedebiteer.
C Die volle bedrag van die terugkoop van aandele word op die teruggehoueverdienste-rekening gedebiteer.
D Die verskil tussen die geweegde gemiddelde prys van die aandele en die bedrag wat betaal word, word op die teruggehoueverdienste-rekening gekrediteer.

(1)
- 2.5 Die netto effek van die beweging van aandele soos in die kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 29 Februarie 2016 getoon, is:

A R10 450 000 invloei
B R10 726 000 invloei
C R10 482 000 invloei
D R9 641 000 invloei

(2)

DEEL B**(71 punte)****Verwys na die Inligting in Deel B om die volgende te beantwoord:**

- 2.6 Voltooi die staat van omvattende inkomste (inkomstestaat) vir die jaar eindigende 29 Februarie 2016.

Hwange Beperk	
Staat van omvattende inkomste vir die jaar eindigende 29 Februarie 2016	
Verkope (2 661 900 – 66 540)	2 595 360
Koste van verkope	(1 662 500)
Bruto wins vir die jaar	932 860
Ander bedryfsinkomste	
Korting ontvang	68 820
Oninbare skuld ingevorder (1 100	
Huurinkomste (248 064	
Bruto bedryfsinkomste vir die jaar	
Bedryfsuitgawes	
Bankkoste	11 540
Salarisse en lone	328 860
Versekering (45 600	
Direkteursgelde (220 000	
Skryfbehoeftes (3 260	
Oninbare skuld (2 700	
Bedryfswins vir die jaar	
Rente-inkomste	
Wins voor finansieringskoste	
Rente-uitgawe	
Netto wins voor belasting	
Belasting	
Netto wins na belasting	

(42)

2.7 Voltooi die geselekteerde aantekeninge by die finansiële state.

Hwange Beperk
Aantekeninge by die finansiële state

Aantekening 3 Tasbare bates

	Aanleg en Eiendom	Voertuie	Toerusting
Drawaarde aan die begin van die jaar	1 620 000		
Kosprys	1 620 000		
Opgehoopte waardevermindering			
BEWEGINGS GEDURENDE DIE JAAR			
Byvoegings			
Vervreemdings			
Waardevermindering			
Drawaarde aan die einde van die jaar	1 620 000		
Kosprys	1 620 000		
Opgehoopte waardevermindering			

(18)

Aantekening 8 Teruggehoue verdienste

Behoue inkomste aan die begin van die jaar	
Behoue inkomste aan die einde van die jaar	

(11)

VRAAG 3 KONTANTVLOEISTATE**(50 punte; 30 minute)**

- 3.1 Voltooi die aantekeninge vir die versoening van wins voor belasting en kontant uit bedrywighede gegenereer. Toon alle berekeninge tussen hakies sodat punte gedeeltelik toegeken kan word.

Nedstart Bpk**Aantekeninge by die kontantvloeistaat vir die jaar eindigende 31 Desember 2015**

Wins voor belasting	
Aansuiwering ten opsigte van:	
Waardevermindering	
Rente-uitgawe	
Bedryfswins voor veranderinge in bedryfskapitaal	1 134 350
Veranderinge in bedryfskapitaal	
Toename/Afname in voorraad	
Toename/Afname in debiteure	
Toename/Afname in krediteure	
Kontant uit bedrywighede gegenereer	

(15)

- 3.2 Voltooi die kontantvloeistaat vir die jaar eindigende 31 Desember 2015. Alle berekeninge moet tussen hakies getoon word sodat punte gedeeltelik toegeken kan word.

Nedstart Bpk
Kontantvloeistaat vir die jaar eindigende 31 Desember 2015

Kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite	
Kontant uit bedrywighede gegenereer	
Rente betaal	
Dividende betaal	
Belasting betaal	
Kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite	
Tasbare bates gekoop (
Opbrengs op die verkoop van tasbare bates	
Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite	
Opbrengs op nuwe aandele-uitgifte	
Opbrengs op langtermynlenings	
Terugbetaling van langtermynlening (
Netto veranderinge in kontant en kontantekwivalente	
Kontant en kontantekwivalente aan die begin van die jaar	
Kontant en kontantekwivalente aan die einde van die jaar	

(29)

- 3.3 Die maatskappy het planne om 200 000 aandele terug te koop. Gevolglik het hulle besluit om die nuwe aandele teen R3 elk te verkoop om die geweege gemiddelde per aandeel te verlaag. Lewer kommentaar daaroor of jy dink hierdie optrede is eties.

(2)

- 3.4 Sal jy as aandeelhouer gelukkig wees met Nedstart Bpk se bestuur van kontant? Verwys na die kontantvloeistaat en gee twee redes ter ondersteuning van jou antwoord.

•
•

(4)

50

VRAAG 4**BTW EN KONTANTBEGROTINGS****(25 punte; 17 minute)****Verwys na Deel A van die inligting aangaande Multizone Sports.**

- 4.1 'Deur begrotingsafwykings te bereken oefen die onderneming goeie interne beheer uit.' Stem jy saam met hierdie stelling? Motiveer jou antwoord deur twee redes te gee.

Ja of Nee:
Rede 1:
Rede 2:

(4)

- 4.2 Die senior bestuur het 'n aantal probleme geïdentifiseer in die kontantbegroting wat deur die rekenmeester opgestel is. Identifiseer en verduidelik twee probleme waaroor die bestuur bekommerd moet wees. Jou antwoord moet op die syfers wat in die kontantbegroting aangebied word, steun.

•
•

(4)

- 4.3 Die rekenmeester het duidelik nie goeie werk gedoen ter voorbereiding van die begroting nie. Verskaf 'n oplossing wat die bestuur kan implementeer om te verseker dat dit nie weer gebeur nie. Hou in gedagte dat dit teen die arbeidswet is om die rekenmeester af te dank.

--

(2)

- 4.4 Multizone Sports gebruik 'n vaste voorraadbasis en pas 'n winsgrens van 50% toe op die kosprys van alle goedere wat verkoop word. Verskaf syfers uit die kontantbegroting om te toon dat die onderneming nie gebly het by sy begrotingsbeleid om 'n vaste voorraadbasis te handhaaf nie.

--

(3)

- 4.5 Wat kan 'n moontlike gevolg daarvan wees om nie 'n vaste voorraadbasis te handhaaf nie?

--

(1)

- 4.6 Verduidelik waarom daar geen betaling aan SAID vir BTW is in die Januarie-begroting nie.

--

(1)

- 4.7 Gee 'n moontlike verduideliking waarom die werklike syfer vir bykomende bedryfsuitgawes in die kontantbegroting vir Januarie 2016 aansienlik minder is as die begrote syfer.

--

(2)

Verwys na Deel B van die inligting aangaande Multizone Sports.

- 4.8 Bereken die bedrag wat aan die einde van Februarie 2016 ten opsigte van BTW aan SAID verskuldig is na inagneming van die transaksies 1 – 5. Toon duidelik of die bedrag bygetel of afgetrek sal word deur (+) of (–) te gebruik.

Transaksie-nommer	Bedrag aan SAID verskuldig
1.	R8 120
2.	
3.	
4.	
5.	

(8)

25

Totaal: 200 punte